

О. БЛАЗЕНЬ¹

Ця карта відповідає літері єврейського алфавіту Алеф, що буквально означає «віл»². Проте кажуть, що її форма графічно відображає леміш плуга, тому її первинне значення є фалічним. Це перша із трьох «материнських» літер³, – Алеф, Мем і Шин, – що найрізноманітнішими взаємопроникними способами пов'язані з усіма тріадами, які з'являються в цих картах, зокрема, Вогонь – Вода – Повітря, Батько – Матір – Син, Сірка – Сіль – Ртуть, Раджас – Саттва – Тамас.

Дійсно важливою особливістю цієї карти є те, що її числове значення має бути «0». У такий спосіб вона позначає Небуття за межами Древа Життя, тобто джерело всього сущого. Це Кабалістичний Нуль. Це рівняння Всесвіту, початкового й кінцевого балансу протилежностей. Саме тому Повітря в цій карті по суті означає вакуум.

У середньовічній колоді ця карта мала назву Le Mat, що походила від італійського слова Matto, тобто «безумець», або «дурень». Доречність цієї назви ми обговоримо трохи згодом. Проте існує інша, або (як хтось може сказати) допоміжна теорія. Якщо припустити, що Таро має єгипетське походження, то можна вважати, що Mat, або ж «Мат» (карта, яка є ключовою в усій колоді), насправді відповідає богині Мут, символ якої – самиця грифа. Вона є більш ранньою та високою варіацією ідеї Ньюїт, аніж Ісіда.

1 Варто звернути увагу на те, що англійське слово Fool (Блазень) походить від латинського слова follis, що в перекладі означає «ковальський міх». Навіть етимологія цього слова наводить нас на відповідність Повітрю. До того ж в Неаполі акт роздування щік вказує на готовність розпочати якусь справу. Навіть більше, деякі англійські захисники демократії, щоб виказати зневагу, грубо фиркають в бік своїх супротивників на дебатах.

2 Віл – оскоплений бик. (прим. редактора)

3 Материнські літери в єврейській абетці – це літери, які, згідно із кабалістичним текстом «Сефер Єцира», породили всі інші літери. Це символічні «першооснови» всього. (прим. редактора)

З грифом пов'язані дві легенди. Вважалося, що цей птах мав спіральну шию. Тут, імовірно, маємо справу з посиланням на теорію (відроджену Ейнштейном, але згадану ще Заратустрою в його «Оракулах»), що Всесвіт, тобто форма енергії, яка зветься Всесвітом, є спіральною.

Згідно з другою легендою вважалося, що самиця грифа народжувала потомство від вітру. Іншими словами, стихія Повітря розглядається як Батько всього проявленого буття. Ця паралель є також у вченні древньогрецького філософа Анаксімена.

Тому ця карта представляє водночас як Батька, так і Матір у найабстрактнішій формі цих ідей. Тут немає жодної плутанини. Це лише навмисне ототожнення чоловічого й жіночого, виправдане біологією. Запліднена яйцеклітина не має статі. Тільки згодом, у процесі розвитку, якийсь невідомий нам чинник розв'язує це питання¹.

Дуже важливо пристосуватися до цієї, на перший погляд, дивної ідеї. Тільки-но ми вирішуємо розглянути жіночий аспект речей – як одразу, в тому ж спалаху думки, має виникнути чоловічий елемент, щоб урівноважити його. З філософської точки зору, цей баланс цілісний сам по собі. Лише після цього усвідомлення варто переходити до питання, чому формула Нуля є $0 = (+1) + (-1)$. У результаті, ми прийдемо до формулювання ідеї Тетраграматона.

ФОРМУЛА ТЕТРАГРАМАТОНА

Вище ми пояснювали, що вся система Таро побудована на концепції Древа Життя, і що Древо Життя завжди пов'язане з Тетраграматонем. Усе вчення можна коротко підсумувати наступним чином:

У союзі Батька з Матір'ю народжуються Двійнята. Спочатку народжується Син, і він передає енергію Доньці, а та, своєю чергою повертає енергію Батькові, і цей цикл змін забезпечує стабільність і вічність Всесвіту.

Щоб досягнути Таро, важливо звернутися до історії епохи матриархату (а також екзогамії): часів, коли успадкування відбувалося не через старшого сина короля, а через його доньку. Таким чином, король ставав королем не за правом спадщини, а за правом переможця. У найбільш непохитних династіях наступним королем завжди ставав чужинець. Ба більше, він мусив вбити старого короля й одружитися з його донькою. Така система гарантувала мужність і дієздатність кожного короля. Чужинець мусив завоювати наречену у відкритому змаганні.

¹ Згідно із науковою думкою того часу. (прим. редактора)

Цей сюжет постійно повторювався у найстаріших казках. Амбітний чужинець часто-густо був трубадуром і майже завжди тримав свої ім'я та зовнішність у таємниці, нерідко ховаючись під відразливою личиною. Казка «Красуня і Чудовисько» є яскравим тому прикладом. Часто таким же чином свою справжню сутність приховує і королівська донька, як-от у випадку з Попелюшкою та Зачарованою Принцесою. Добре й майстерно ця фабула, повна практичних магічних рекомендацій, була розкрита в казці про Аладіна. На цій ідеї ґрунтується легенда про Мандрівного Принца, – і, якщо звернути увагу, то він завжди «паршива вівця». Зв'язок між дурістю і святістю дуже традиційний. І коли говорять, що дурневі в родині прямий шлях до церкви, – це не глюм. На Сході вірять, що божевільні дійсно «одержимі», тобто святі або ж пророки. Таке ототожнення настільки глибоке, що вже вплелосся в мову. В англійській мові слово *silly*, окрім свого основного значення «дурний», ще може означати «порожній»: *the silly buckets on the deck*¹. Порожнеча – це вакуум Повітря-Нуля. Слово *silly* походить від німецького *selig* – «святий, благословенний». Саме така невинність Блазня є його головною особливістю. Пізніше стане зрозуміло, наскільки важлива ця його риса.

Щоб гарантувати право спадкування, було прийнято таке рішення: по-перше, королівська кров має бути дійсно королівською, і, по-друге, цей рід мусить зміцнюватися за допомогою прибулих чужинців-переможців, а не вироджуватися через постійні шлюби всередині родини.

Іноді цій теорії надавали непомірного значення, і під маскою чужинця доводилося віроломно ховатися принцovi. Цілком імовірно, що король-батько забезпечував його надзвичайно секретним листом-рекомендацією. Коротко кажучи, стара добра політична гра була старою навіть у ті давні часи.

Так традиція переросла в явище, яке чудово дослідив Фрейзер у своїй праці «Золота гілка» (ця гілка, без сумніву, – символ власне Доньки Короля). «Уся оздоба царської дочки – усередині, шата ж її погаптована золотом» (Псалом 44:14).

Як міг бути допущений такий розвиток подій?

Можливо, це був протест проти політичних ігор; можливо, спочатку прославляли «шляхетного розбійника», але з часом – ватажка бандитів, аналогічно реакції на вікторіанство, яку ми бачимо в наші часи. Особу «мандрівного принца» ретельно перевіряли. Якщо він не був злочинцем-втікачем, він не мав права брати участь у змаганнях. До того ж йому було недостатньо завоювати доньку короля у відкритому змаганні й жити в розкошах, поки старий

.....
1 З «Поєми про старого моряка» Семюела Колпріджа: «The silly buckets on the deck» – Порожні відра на палубі. (прим. перекладача)

король не помре, а вже потім мирно успадкувати його трон: він був зобов'язаний вбити старого короля власною рукою.

На перший погляд здається, що ця формула – поєднання чистого чоловічого начала, великої білявої бестії¹, із чистим жіночим, принцесою, яка не може заснути, якщо під її сімома перинами ховається горошина. Але будь-який подібний символізм зводить сам себе нанівець: м'яке стає твердим, шорстке – гладким. Чим глибше ми занурюємося у формулу, тим зрозуміліше стає це ототожнення протилежностей. Голуб – це птах Венери, але голуб також є символом Святого Духа, тобто Фалоса в його найвищій формі. Тому немає нічого дивного в ототожненні батька з матір'ю.

Природно, що коли такі піднесені ідеї стають доступними широким масам, їхній символізм не здатен проявитися з усією ясністю. Великий Ієрофант, зіткнувшись з украй двозначним символом, саме через свою посаду Ієрофанта, – того, хто проявляє таємницю, – змушений «спростити послання до рівня розуміння собаки». Для цього він вимушений продемонструвати символ другого порядку, такий, що буде зрозумілий Посвяченим другого ступеня. Цей символ, замість того щоби бути універсальним, і таким чином виходити за межі звичного проявлення, тепер мусить бути адаптований до інтелектуальних здібностей конкретної групи людей, ініціювати яких – справа Ієрофанта. Така істина відповідно постає перед профанами як казка, притча, легенда або навіть віровчення.

З таким всеосяжним символом, як Блазень, наскільки нам відомо, пов'язано кілька особливих традицій, досить однозначних та історично дуже важливих.

Треба розглянути кожен з них окремо, щоб зрозуміти цілісну доктрину, від якої вони походять.

Зелена людина свята Весни. Квітневий Дурень. Святий Дух

Ця традиція представляє первісну ідею, адаптовану для розуміння пересічного селянина. Зелена людина є уособленням таємничої сили, яка породжує всі явища, притаманні весні. Важко сказати, чому це саме так, але маємо те, що маємо: зв'язок з ідеями легковажності, розпусності, ідеалізації, романтики, ефемерних мрій.

Коли настає весна, у кожному з нас прокидається Блазень, й оскільки в цей період ми дещо збентежені та зніяковілі, склався корисний звичай вивільняти ці підсвідомі пориви за допомогою ритуалів, які спрощували цей акт. Усі ці

1 Білява бестія, «Die blonde Bestie» – термін, введений Ніцше. Він звертався до образу лева, як до метафори природної войовничої енергії всередині людини, необробленої інстинктивної пристрасті. (прим. перекладача)

святкування, можна сказати, відтворюють природне явище в найпростішій, позбавленій будь-якого самоаналізу формі. Зокрема, тут варто звернути увагу на звичай, пов'язаний із пасхальними яйцями, і Poisson d'avril (фр. «День дурня»)¹. (Про Рибу Спасителя мова піде трохи згодом. Через випередження рівнодення весна тепер починається, коли Сонце входить у знак Овна, а не Риб, як це було в найдавніші часи.)

«Великий Дурень» кельтів (Далуа)

Це значний крок уперед у порівнянні з тими суто натуралістичними явищами, про які ми вели мову вище. У концепції Великого Дурня відчувається конкретне вчення. Світ завжди потребує спасителя, і, з філософської точки зору, це вчення є дещо більшим, ніж просто вчення; воно – очевидний факт. Спасіння, – що б не малося на увазі під цим словом, – не можна досягти жодними *розумними* засобами. Розум – це глухий кут, розум – це прокляття; тільки божевілья, божественне божевілья, здатне вказати на рішення. Закон лорда-канцлера в цьому випадку не спрацює; законодавець може бути лише погоничем верблюдів і епілептиком, як Магомет, провінційним вискочкою з манією величчя, як Наполеон, або навіть вигнанцем на горищі в Сохо, на три чверті освіченим, на одну – божевільним, як Карл Маркс.

Цих людей об'єднує тільки одне: вони навіжені, а отже – натхненні. Майже всі прості люди дотримуються цієї традиції у тій чи іншій формі. Вони шанують бродячого божевільного, адже, можливо, він посланець Всевишнього. «Який дивакуватий зайда! Проявімо гостинність. Бо може, навіть не відаючи, гостинно приймемо янгола».

З цією ідеєю тісно пов'язане питання батьківства. Потрібен спаситель. Що точно відомо про його якості? Що він не може бути звичайною людиною. (У Євангеліях люди не погоджувалися визнати Ісуса Месією, бо він прийшов із Назарету, відомого міста, і всі знали його матір і родину. Словом, вони стверджували, що він за визначенням ніяк не міг бути Спасителем). Спаситель має бути винятково святим, тому мало ймовірно, що він взагалі може бути звичайною людиною. Принаймні його мати повинна бути незайманою, а батько, щоб відповідати цьому диву, не може бути пересічною людиною, отже, він мусить бути богом. Але оскільки бог – це газоподібне хребетне, то цей батько, мабуть, якась матеріалізація бога. Пречудово! Нехай це буде бог Марс в образі вовка, або Юпітер в образі бика, золотого дощу чи лебедя, або Ягве в образі голуба,

1 Яйця – одночасно символ тестикул і яйцеклітини, а риба – одночасно фалічний символ і символ йоні. (прим. редактора)

або якась інша фантазійна істота, бажано замаскована під якусь тварину. Існує безліч варіацій цього переказу, але всі вони сходяться в одному: спаситель може явитися тільки в результаті надзвичайної події, що суперечить усьому нормальному. Найменший натяк на будь-що розумне в цьому питанні зруйнує всю аргументацію. Але оскільки потрібен якийсь конкретний образ, то загальноприйнятим рішенням буде представити Спасителя як Блазня. (Спроби досягти цього бачимо в Біблії. Варто звернути увагу на «багатобарвний одяг» Йосипа та Ісуса; це людина в строкатому костюмі¹, яка виводить свій народ із рабства).

Як ця концепція пов'язана з ідеєю таємниці батьківства, а також переливчастості алхімічної ртуті на одному з етапів Великого Діяння², буде показано далі.

«Багатий рибалка»: Парсіфаль

Легенда про Парсіфалья³, невіддільна частина містерії про Спасителя Бога-Рибу, а також про Святий Грааль, має спірне походження. Звичайно, з'являється вона найперше у Бретані, землі, яку найбільше любить магія, землі Мерліна, друїдів, і лісу Броселіанд. Деякі вчені припускають, що валлійська варіація цієї легенди, суть і краса якої значною мірою пов'язані із циклом про короля Артура, виникла ще раніше. У нашому випадку це не має значення, але надзвичайно важливо усвідомити, що ця легенда, як і легенда про Блазня, має суто язичницьке походження та дійшла до нашого часу, зазнавши латино-християнського впливу: у скандинавській міфології немає жодних слідів подібних сюжетів. (Парсіфаль і Галагад⁴ були «невинними»: такою була вимога до Хранителів Граалю). Варто також зазначити, що Монсальват, гора Спасіння, дім Граалю, фортеця Лицарів-Хранителів, розташована в Піренеях.

1 Назвемо його Арлекіном, і ось тут Тетраграматон вочевидь перетворюється на пародійний образ Святої Родини: Панталоне – посивілий блазень, або ж «старий фігляр», Клоун та Арлекін – дві іпостасі Блазня, і Коломбіна – Діва. Але, у вигляді пародії ця традиція стає плутаною та втрачає свій глибинний зміст, так само як середньовічна містерія про Понтія та Юду перетворюється на фарс про «Панча та Джуді», сповнений тематичними варіаціями.

2 Поширений серед алхіміків термін для позначення процесу виготовлення Філософського Каміня. (прим. редактора)

3 Легенда про Парсіфалья – одна з циклу легенд про Короля Артура. Має кілька сюжетних ліній. Серед основних – комічні намагання юнака-простака стати лицарем, вивчивши правила лицарських чеснот, а також історія успішного знаходження Парсіфалем Святого Граалю у замку Короля-Рибалки. (прим. редактора)
Святий Грааль – за легендами, чаша, в якій зберігалася кров Христа. Вважалося, що, випивши з цієї чаші, можна отримати зцілення і вічне життя. (прим. редактора)

4 Галагад – позашлюбний син лицаря Ланселота. Врятував Парсіфалья від двадцяти лицарів і подорожував з ним у пошуках Святого Граалю. Відзначався чеснотами й цнотливістю. (прим. редактора)

Мабуть, найкраще тут розглядати образ саме *Парсіфаля*, оскільки він представляє західну традицію Блазня. Легенду про нього ретельно вивчали та удосконалювали посвячені високого ступеня. (У постановці опери Вагнера «Парсіфаль» брав участь тодішній глава О.Т.О.)

На першій фазі свого розвитку Парсіфаль – Der reine Thor, Чистий Дурень. У першій дії він вбиває священного лебедя. Це дурість через незнання. У другій дії саме завдяки цій рисі він не піддається улесливим умовлянням красунь із саду Кундрі. Лихий чаклун Клінгзор, який власноруч себе скалічив, намагаючись досягти безсмертя, бачить у Парсіфалі загрозу своїй імперії, тому кидає в нього священний спис (який він викрав із Гори Спасіння), але той зависає над головою парубка. Парсіфаль хапає спис, іншими словами, мужніє. (Цю трансформацію можна буде побачити в інших символічних казках нижче).

У третій дії невинність Парсіфаля дозріває до святості; він отримує ініціацію Священнослужителя, чий обов'язок – творити; настає Страсна п'ятниця, день темряви та смерті. Де йому шукати порятунку? Де розташована гора Спасіння Монсальват, яку він так довго й марно шукав? Він вклоняється списові, і вмить перед ним відкривається шлях, який був так довго закритий; декорації стрімко змінюються, йому самому не потрібно рухатися. Він прибув у Храм Граалю. Всяка істинна обрядова релігія повинна мати сонячну й фалічну природу. Саме через рану Амфортаса¹ храм втратив святість. (Амфортас є символом Умираючого Бога².)

Відповідно, щоб виправити усю ситуацію, подолати смерть, повторно освятити храм, Парсіфалеві залишається лише опустити спис у Святий Грааль; так він рятує не лише Кундрі, але й себе. (Це вчення у всій повноті здатні зрозуміти тільки члени Верховного Святилища Гнозису дев'ятого ступеня О.Т.О.)

Крокодил (Мако, син Сета, або Себек)

Той же принцип найвищої цнотливості, яка розвивається в максимальну плодючість, зустрічається у Стародавньому Єгипті в символіці бога-крокодила Себека. За цією традицією, крокодил не мав засобів для продовження роду (подібно до сказаного вище про Мут, символом якої є самиця грифа). Саме завдяки, і аж ніяк не всупереч цьому, він був символом найвищого прояву творчої енергії. (Фройд, як ми побачимо далі, пояснив це видиме протиріччя³.)

1 Один із варіантів імені Короля-Рибалки, що, за легендою, був скалічений і не міг ходити. Випивши зі Святого Граалю, він зцілювався. (прим. редактора)

2 Умираючий Бог – символ Еону Осіріса, який відзначався підвищеною увагою до теми смерті й очищення через милосердя і страждання. (прим. редактора)

3 Мається на увазі ідея Фрейда про сублимацію сексуальної енергії, лібідо, в інші сфери життя. (прим. редактора)

Знову для виконання обов'язків батька Спасителя закликається представник царства тварин. На берегах річки Євфрат люди поклонялися Оаннесу, або Дагону – богу-рибі. Риба постійно використовується як символ батьківства, материнства, увічнення життя загалом. Одним із перших ієрогліфів, що позначають цю ідею, була літера N (у єврейській мові літера N називається Нун і в перекладі означає «риба»). Цілком імовірно, це пов'язано з тими асоціаціями, які виникають у свідомості під час безперервного повторення цієї літери вголос. Отже, існує цілий ряд богів, богинь і однойменних героїв, легенди про яких зводяться до виконання функцій літери N (детальніше про цю літеру див. Ату XIII). Вона пов'язана з Північчю (англійською North), а отже – із зоряним небом навколо Полярної зорі, а ще з Північним вітром, і належить до водних знаків зодіаку. Тому літера N з'являється в легендах про Всесвітній потоп і про богів-риб. У єврейській міфології відповідного героя звать Ной. Зауважимо, що риба була вибрана символом Спасителя або Фалоса, бога, завдяки якому людина проходить через води смерті. На півдні Італії, а також ще в деяких місцях, такого бога й досі називають розповсюдженим іменем *Il pesce*¹. Так само його жіночий аналог, Ктеїс, представлений символом *Vesica Piscis* – риб'ячим міхуром. Ця форма постійно зустрічається в оздобленні численних церковних вітражів і використовується на єпископському персні.^{2,3}

У міфології Юкатану це були «вкриті пір'ям прадавні люди, які вийшли з моря». Дехто вбачає в цій традиції посилення на те, що людина – морська тварина; наш дихальний апарат досі має рудименти зябер.

Гор-Па-Крат⁴

Абсолютно чіткий і конкретний символ цього вчення бере свій початок у надзвичайно складній теогонії. Гор-Па-Крат – Бог Мовчання, і це мовчання має дуже особливе значення (див. есе в Додатку).

Першою з'являється Кетер, чисте Буття, створене як прояв чистого Ніщо. У своєму прояві Буття не Єдине, воно Дуальне. Воно Єдине тільки тому, що воно – Нуль. Воно існує; його божественне ім'я – Ейхее, що означає «Я є» або «Я буду», і це лише ще один спосіб висловити, що його Немає, оскільки Єдине

1 Il pesce – італ. «риба». (прим. перекладача)

2 «ΙΧΘΥΣ, що означає «риба» і дуже точно символізує Христа» («Кільце і книга»).

3 «Кільце і книга» – Роман у віршах англійського поета Роберта Браунінга. (прим. редактора)

4 Блазень, очевидно, також проявляється як Пан, але ця ідея у своїй повноті з'являється в ході розвитку Ату XV, літера якого є напівголосною Аїн, споріднена з літерою Алеф.

веде в нікуди, звідки воно з'явилося. Отже, єдиний можливий спосіб проявитись – це Дуальність, і проявлятися вона повинна в тиші, адже число «3», число Біни-Розуміння, ще не сформоване. Іншими словами, ще немає Матері. Усе, що поки є, – імпульс цього проявлення, і він оточений тишею. Крім нього більше нічого немає, він поки не набув жодної форми, і лише після тлумачення він стане Словом – Логосом (див. Ату I).

Тепер розглянемо традиційний образ Гор-Па-Крата. Він – дитя, тобто невинний і ще не змужнів. Як у спрощеній формі Парсіфаля, у нього рожева шкіра. Це колір світанку, лише натяк на світло, що ось-ось має засяяти, але аж ніяк не світло як таке. Навколо вуха Гор-Па-Крата в'ється пасмо чорнявого волосся – сила Всевишнього, що спускається на Брахмарандхра-чакру. Вуха – вмістилище Акаші, тобто Духу. Це єдиний красномовний символ, єдине свідчення того, що Гор-Па-Крат – не просто безволосий малюк: чорняве пасмо – єдина кольорова пляма на рожевому тлі. Проте, з іншого боку, є ще великий палець, який малюк чи то приклав до нижньої губи, чи то тримає в роті, точно сказати не можна. Тут погляди двох філософських шкіл розходяться: якщо малюк прикладає свій великий палець до нижньої губи, це підкреслює ідею мовчання; якщо він усе ж таки тримає великий палець у роті, то це говорить на користь учення Ейхее: «Я буду»¹. Але, зрештою, ці два вчення тотожні.

Немовля перебуває в яйці блакитного кольору, що, вочевидь, є символом Матері. У певному сенсі ця дитина ще не народилася; блакить – це блакить космосу; яйце розміщене на лотосі, а лотос росте у водах Нілу. Отож, лотос – це ще один символ Матері, а Ніл – також символ Батька, який запліднює Єгипет, Йоні. (Ніл до того ж є домівкою крокодила Себека, який загрожує Гор-Па-Крату.)

Проте не завжди Гор-Па-Крата представляють саме в такому образі. У деяких вченнях його зображують стоячим: він стоїть на крокодилах Нілу. (Див. вище про крокодила, який символізує два абсолютно протилежні поняття). Тут можна помітити аналогію. На думку спадає Геракл: немовля Геракл, який обертає колесо прядки в Будинку Жінок; сильний і невинний чоловік Геракл, і зрештою, божевільний Геракл, який убив свою дружину та дітей. Це споріднений символ.

Гор-Па-Крат (у певному сенсі) є символом Світанку над Нілом, а також фізіологічних явищ, які супроводжують процес пробудження. На іншому кінці

1 В єгипетській міфології бога Гора, тотожного Гор-Па-Кратові, зображували з пальцем у роті, передаючи ідею про те, що він – дитина, тобто «ще буде». Греки, перенісши Гора у свою міфологію, перетворили його на Гор-Па-Крата, і вважали цей жест символом мовчання. (прим. редактора)

октави думки можна побачити зв'язок цього символу з описаним вище процесом передачі королівської влади. Власне символ Гор-Па-Крата тяжіє до суто філософського. До того ж він уособлює містичне поглинання творіння, кінцеву «Хе» Тетраграматона. Насправді Гор-Па-Крат – пасивна частина його брата-близнюка Гора. Водночас він також є цілком завершеним символом цієї ідеї, ідеї вітру, тобто повітря, запліднення Богині-Матері. Його невинність дарує йому захист від усіх загроз, адже саме невинність – це досконале мовчання, яке є сутністю змужнілості.

Яйце тут – не тільки Акаша¹, а ще й первинне яйце в біологічному значенні. Це яйце народжується з лотоса, символу Йоні.

Є азійський символ, споріднений із Гор-Па-Кратом, і, хоча його немає серед образів, зображених на цій карті, розглянути його варто. Це символ Буддариупи². Найчастіше його зображують сидячим на лотосі, і нерідко над його головою розкинутий капюшон Змія; форма цього капюшона – знову ж таки Йоні. (Треба взяти до уваги, що звичні орнаменти цього капюшону – фалічні символи й образи фруктів.)

Ім'я нільського крокодила – Себек, або ж Мако-Пожирач. Зазвичай офіційні ритуали направлені на ідею, що рибалка мусить шукати захисту від нападу власної тотемної тварини.

Тобто ми бачимо тотожність між творцем і руйнівником. В індійській міфології Шива виконує обидві ці функції. У грецькій міфології бога Пана називають «Памфаг, Пангенетор» – той, що все пожирає; той, що все породжує. (Зверніть увагу, що числове значення слова «Пан» – 131, таке ж, як у слова «Самаель», єврейського янгола-руйнівника.)

Так само й у символіці посвячених акт поглинання відповідає ініціації. Як сказав би містик: «Моя душа поглинута Богом». (Порівняйте символіку Ноя та Ковчега, Йоні³ та Кита тощо.)

Необхідно завжди пам'ятати, що кожен символ бівалентний. Наполягання на тому чи іншому з протилежних атрибутів, притаманних конкретному символу є лише ознакою духовної неспроможності, яка постійно трапляється через упередженість. Найпростіший тест посвяти – це інстинктивне розуміння кожного символу як такого, що містить у собі ці суперечливі значення. Варто звернути увагу на уривок із «Бачення та Гласу»:

1 Чорне яйце стихії Духу в деяких філософських школах. Від нього походять інші стихії: Повітря, Вода, Земля, Вогонь (саме в цьому порядку).

2 Будда Пробуджений, один із видів зображень Будди й символічне позначення істот, які досягли просвітлення. (прим. редактора)

3 Зверніть увагу на літеру N в латинському імені Йоні (Jonah) і значення його імені (голуб).

«Мені показано, що це серце є серце, сповнене радістю, а змії – то змії Даату¹, адже тут усі символи взаємозамінні, бо кожен із них містить у собі свою протилежність. І в цьому полягає велика Таємниця Вищих, що стоять по той бік Безодні. Бо під Безоднею протиріччя – це розділення, а над Безоднею протиріччя – це Єдність. І ніщо не може бути істинним, окрім як через силу протиріччя, що міститься в ньому самому».

Характерним для будь-якого високого духовного бачення є те, що формулювання будь-якої ідеї одразу ж руйнується або скасовується виникненням протиріччя.

Гегель і Ніцше вловили натяки цієї ідеї, але повніше і простіше вона описана в «Книзі Мудрості чи Дурості» (див. цитату в Додатку).

Усе, що ми розповіли про крокодила, дуже важливо, адже його чітко зображено в багатьох традиційних варіантах карти Таро «Блазень». Згідно з поширеними тлумаченнями цієї карти, на ній зображений веселий безтурботний юнак із мішком, наповненим дуროщами й ілюзіями, який танцює на краю прірви, не підозрюючи, що тигр і крокодил, зображені на карті, ось-ось накинуться на нього. Такою є точка зору Малої скинії². Проте посвяченим саме цей крокодил допомагає визначити духовне значення карти як повернення до початкового кабалістичного нуля; це завершальний процес у магічній формулі Тетраграматона, позначений кінцевою «Хе». Легким помахом руки вона може трансформуватися в первісний Йод, і весь процес повториться із самого початку.

Знову-таки, зображення крокодила натякає на формулу «невинність – змужність», адже одне із біологічних марновірств, на якому вони заснували свою теогонію, – що крокодил, як і самиця грифа, має таємничий спосіб розмноження.

Зевс Аррентелій³

Розглядаючи образ Зевса, одразу ж стикаємося з умисною плутаниною чоловічого й жіночого. Ця плутанина характерна як для грецької, так і латинської

1 Даат – «хибна Сфіра» на Древі Сфірот, в перекладі означає «Пізнання». (прим.редактора)

2 Невелике приміщення, де проводяться релігійні служби, навчання та спільнотні заходи для місцевої громади. Скоріш за все, це поняття використовується для підкреслення того, що таким є розуміння профанів. (прим. редактора)

3 Зевс Аррентелій – одна з іпостасей бога Зевса, яка вважалася одночасно отцем і матір'ю всього живого. (прим. редактора)

традиції. Діанус і Діана – двійнята й коханці; промовлене жіноче ім'я одразу ж ототожнюється із чоловічим, і навпаки, як цього вимагає біологія. Лише в Зевсі Арренотелії розкривається істинна гермафродитна суть цього об'єднаного символу. Це дуже важливий факт, особливо з огляду на нашу тему, адже образи цього бога знов і знов зустрічаються в алхімії. Навряд чи можливо зрозуміло описати цю ідею, оскільки для цього треба мати певний спосіб мислення, який лежить «вище Безодні»¹; але всі двоголові орли в оточенні тих чи інших символів свідчать на користь цієї ідеї. Її найвища суть, очевидно, криється в тому, що первинний бог є одночасно чоловіком і жінкою, у чому, звісно, полягає основне вчення Кабали. Що найважче зрозуміти в пізнішій, деградованій старозавітній традиції², так це те, чому Тетраграматон представлений у чоловічому роді, всупереч двом жіночим складовим. Зевс став занадто популярним, що призвело до виникнення навколо нього надзвичайної кількості легенд; але для нашої праці важливо те, що Зевс був своєрідним Володарем Повітря³. Коли хтось у найдавніші часи прагнув зрозуміти, звідки виникла Природа, він намагався знайти це джерело в одній зі Стихій. (Історія філософії описує розбіжності в поглядах Анаксимандра⁴ і Ксенократа⁵, а також Емпедокла⁶). Імовірно, що перші автори Таро намагалися поширити вчення про те, що Повітря – першооснова всього суцього. Проте, якби це було так, уся система Таро, якою ми її знаємо, була б порушена, оскільки в порядку творення першим іде Отець-Вогонь. Повітря, як Нуль, примирює нерозв'язні суперечності.

Діанус і Діана дійсно символізували повітря, а в санскритських Ведах зазначено, що первісними богами були боги бурі. Але, якщо боги бурі насправді створили Всесвіт таким, яким ми його знаємо, то ці бурі були, безумовно, вогненними. З цим погоджуються й астрономи. Але ця теорія явно передбачає ототожнення

1 Вище Безодні – світ Божественного, де не існує протилежностей як таких. (прим. редактора)

2 Плем'я диких кочівників потребувало собі за бога дикого й простого Деміурга; складні й витончені потреби осілих народів вони вважали ознакою слабкості. Зверніть увагу, що тільки-но отримавши Землю обітовану та Храм при Соломоні, цей самий Соломон пішов «блудити з чужоземними жінками» і богами. Це розлютило запеклих пророків і за кілька років призвело до розколу між Юдеєю та Ізраїлем, а відтак – до цілої низки катастроф.

3 У найдавніших переказах три активні стихії розподіляються так: Діт (Плутон) – Вогонь, Зевс (Юпітер) – Повітря, Посейдон (Нептун) – Вода.

4 Анаксимандр вважав, що світ виник із субстанції, що називається «апейрон». Це першоджерело, що не має жодних якостей, а також нескінченне у просторі й часі. В процесі руху апейрон розпадається на протилежності, з яких і виникають Стихії. (прим. редактора)

5 Ксенократ приймав за першооснову всього монаду, яку ототожнював із Зевсом. Монада – це стан, в якому все перебуває у єдності. Монада розпадалася на діаду «матерія-простір». (прим. редактора)

6 Емпедокл першоелементами вважав самі Стихії, відкидаючи ідею єдиного космічного Першоджерела. Все, що нас оточує, виникає як результат взаємодій різних Стихій. (прим. редактора)

повітря і вогню, і здається, ніби про них думали як про щось, що було до Світла, тобто Сонця, до виникнення енергії творення, тобто фалоса. Ця ідея наполегливо наворачтає на думку, що є якесь вчення, яке суперечить найрозумнішому з наших вчень, згідно з яким первісну мішанину стихій, Тоху-Боху¹, варто розглядати як причину порядку, а не пластичну масу, яка була впорядкована.

Жодна істинно кабалістична система не розглядає повітря у звичайному розумінні як першостихію, хоча Акаша – це яйце духу, чорне або темно-синє яйце, яке натякає на одну із форм Гор-Па-Крата. У цьому разі під «повітрям» мається на увазі «дух».

Хай там що, власне символ – абсолютно чіткий, і має бути на належному місці.

Діоніс Загрей. Вакх Дифій

Для зручності розглянемо цих двох богів як одного. У цій роботі Загрей вартий уваги, бо він має роги, а ще тому, що в Елевсинських містеріях сказано, що його розірвали на шматки титани. Проте Афінська врятувала його серце та віднесла батькові Діонісу, Зевсові. Матір'ю Загрея була Деметра, отже, він є плодом шлюбу Неба й Землі. Це дає підстави ототожнити його з літерою Вав² у Тетраграматоні, хоча в легендах про його «смерть» описується ініціація, що узгоджується з вченням про Пожирача³.

Проте в традиційній формі цієї карти набагато чіткіше виражений образ Вакха Дифія, який представляє більш поверхневу форму поклоніння; екстаз, характерний для цього бога, є радше магічним, ніж містичним. Для останнього підходить ім'я Іакх⁴. Матір'ю ж Вакха була Семела, до якої Зевс прийшов у об'язі блискавки, що зрештою вбила її. Але на той час вона була вагітна Вакхом, і Зевс врятував дитину. До своєї статевої зрілості Вакх залишався захищеним у «стегні» (тобто фалосі) Зевса. Гера, аби помститися чоловікові за зраду із Семелою, звела хлопчика з розуму. Це і є безпосередній зв'язок бога з картою.

Як оповідає легенда про Вакха, передусім він був Дифієм, тобто мав подвійну природу, що говорить не так про його гермафродитизм, як про бісексуальність. Його божевілля – також і фаза сп'яніння, адже він насамперед є богом

1 Біблійський опис стану Всесвіту безпосередньо перед тим, як Бог розділив його на небо і землю. (прим. редактора)

2 Літера Вав у Тетраграматоні відповідає стихії Повітря. (прим. редактора)

3 Діоніса викрали титани, розірвали його плоть на 7 шматків, підсмажили її та з'їли. Лишилося тільки серце Діоніса. Лютий Зевс спопелив титанів, і з цього попелу народився людський рід. Тому ідея про «Пожирача» має радше природу Вогню, ніж Повітря. (прим. редактора)

4 Елевсинське божество, син Деметри або Персефони. Роздертий титанами, Іакх відродився під іменем Діоніса. (прим. редактора)

вина. Він подорожує Азією, пританцьовуючи в супроводі різноманітних попутників. Ошалілі від захвату, вони несуть посохи, прикрашені сосновими шишками й обвиті плющем, вони б'ють у цимбали, а згідно з деякими легендами – озброєні мечами або оповиті зміями. Усі напівбоги лісу – чоловіки, вони супроводжують жінок-менад. Сп'яніле обличчя і млявий лінгам на зображеннях Вакха пов'язують його зі згаданою вище легендою про крокодила. Його незмінним супутником є тигр; і на всіх екземплярах цієї карти, що збереглися в гарному стані, тигр або пантера готується напасти на нього ззаду, у той час як крокодил лежить перед ним і готується з'їсти його. У легенді про подорож Вакха Азією сказано, що він їхав верхи на віслиюку, що пов'язує Вакха з Пріапом¹, який, за переказами, був його сином від Афродіти. Це також нагадує про тріумфальний в'їзд до Єрусалиму у Вербну неділю. Цікаво також, що в легенді про народження Ісуса його мати Богородиця зображена між волон і віслиюком, а ми пам'ятаємо, що літера Алеф означає «віл».

У культурі поклоніння Вакхові мав місце представник бога, якого обирали з-поміж молодих і сильних, але жіночних чоловіків. Минали століття, і цей культ, природно, розсипався. До його первісної форми включилися інші ідеї, і, частково завдяки оргіастичному характеру ритуалу, ідея Блазня набула чітких обрисів. Тепер його зображали в блазенському ковпаку, очевидно фалічному, та строкатому вбранні, що, знову ж таки, нагадує «багатобарвний одяг» Йосипа та Ісуса. Ця символіка є не тільки меркуріанською, але й зодіакальною: Ісус з дванадцятьма учнями або Йосип із дванадцятьма братами однаково символізують Сонце посеред дванадцяти знаків. Алхімічне значення цьому образowi було приписане набагато пізніше, коли вчені в епоху Відродження намагалися знайти щось серйозне і важливе в символах, які насправді були досить тривіальними.

Бафомет

Безсумнівно, цей загадковий персонаж є ще одним магичним образом, що описує ту ж ідею, розвинену в стількох символах. Його зображення легко наводить на думку про Зевса Арренотелія та Бабалон², а також він вгадується в дуже відвертих зображеннях Богородиці, які збереглися в ранньохристиянських іконах, що дійшли до наших днів. Досить детально цю

1 Пріап – бог худоби, родючості й чоловічих статевих органів. Зображувався з великим ерегованим пенісом. (прим. редактора)

2 Бабалон – богиня Телеми, яка у своїй найбільш абстрактній формі символізує інстинктивну сексуальність і вивільнену жіночність. (прим. редактора)

тему розкриває Пейн Найт, який досліджує походження цього символу та значення його імені. Йозеф фон Гаммер-Пургшталь, безумовно, мав рацію, вважаючи Бафомета варіацією бога-бика або, точніше, бога-биковбивці Мітри¹, адже ім'я «Бафомет» слід писати з літерою «р» на кінці, оскільки це явне перекручення слів, що означають «Батько-Мітра». Тут також є зв'язок із віслюком, бо Бафомет саме як бог із головою віслюка став об'єктом поклоніння тамплієрів.

Ранніх християн також звинувачували в поклонінні віслюку або богу з головою віслюка, і це знову ж таки пов'язано з диким віслюком пустелі, богом Сетом, який ототожнювався із Сатурном і Сатаною (див. нижче, Ату XV). Він є Півднем, так само як Нут є Північчю: у єгиптян у цих сторонах світу були Пустеля й Океан, відповідно.

Стислі висновки

Розглядати ці основні форми ідеї Блазня окремо дуже зручно, але ніщо не заважає і не повинно заважати цим легендам переплітатися і зливатися між собою. Усі ці різноманітні форми вираження, якими б суперечливими вони не здавалися зовні, повинні спрямовувати до інтуїтивного осягнення символу через вихід за межі звичного розуміння і піднесення над ним. Зрештою, усі ці символи Старших Арканів перебувають за межами усвідомлення та вищі за наше розуміння.

Головна мета вивчення цих карт, – це навчитися мислити ясно й послідовно в цій піднесеній манері.

Це завжди було характерною особливістю методів Посвяти в розумінні ієрофантів.

У період вікторіанського матеріалізму, сумбурного й категоричного, науці було необхідно дискредитувати всі спроби вийти за межі раціоналістичного підходу до дійсності, проте, завдяки прогресу самої науки, усі ці відмінності вдалося знову об'єднати. З початку ХХ століття практична наука механіків та інженерів усе більше була змушена шукати своє теоретичне обґрунтування в математичній фізиці.

Математика завжди була найсуворішою, найабстрактнішою та найлогічнішою з наук. Проте навіть на порівняно ранньому етапі шкільного вивчення математики необхідно враховувати нереальне й ірраціональне. Ірраціональні

1 Мітра – бог сонячного світла. Є різні згадки про це божество – одні з них вказують на чоловічий рід цього бога, інші – говорять про те, що він був жіночого роду. Багато дослідників зійшлися на думці, що це спеціальне ототожнення. (прим. редактора)

вирази й нескінченні ряди – ось засади передової математичної думки. Піком досягнень математичної фізики стало визнання того, що реальність неможливо віднайти в жодній із чітко сформульованих ідей. Сучасна відповідь на запитання «Що є це або те?» полягає в тому, щоби пов'язати предмет вивчення з послідовністю з десяти ідей, і будь-яка з них може бути витлумачена лише крізь призму решти. Гностики, безсумнівно, назвали б це «ланцюжком із десяти еонів». Ці десять ідей у жодному разі не можна розглядати як аспекти якоїсь реальності, що майорить на задньому плані. Як гіпотетична пряма лінія, від якої брався початок усіх розрахунків, виявилася кривою, так і точка, що завжди приймалася за модель буття, перетворилася на коло.

Немає жодних сумнівів щодо того, що профанна наука зовнішнього світу безупинно наближається до сакральної мудрості Посвячених.

* * *

У символіці цієї карти зібрані всі основні ідеї, викладені нами вище.

Блазень забарвлений у золотавий колір повітря. Його голову прикрашають роги Діонісія Загрея, між якими бачимо фалічний конус білого світла, що символізує вплив Корони¹ на нього. Він зображений на тлі повітря, що проявляється з простору; і його поза – це поза несподіваного пориву і проявлення в цьому світі.

Він одягнений у зелені шати, відповідно до традиції весни, але його взуття має колір фалічного золота Сонця.

У правій руці він тримає жезл, увінчаний пірамідою білого кольору – символом Всеотця. У його лівій руці – палаюча соснова шишка, що має таке ж значення, але виразніше вказує на ріст рослин; з його лівого плеча звисає гроно пурпурного винограду. Виноград символізує родючість, солодкість та основу екстазу. Цей екстаз зображений як стебло виноградної лози, що переходить у райдужні спіралі. Це – форма Всесвіту та безпосередній натяк на Потрійну Завісу Небуття, яке проявляється, завдяки появі Блазня, у формі розкладеного на спектр світла. На цьому витку спіралі розташовані інші атрибути божества: гриф Мут, голуб Венери (Ісиди або Марії) і плющ, священний для віруючих. Також тут є метелик із різнобарвного повітря та крилата куля з двома сплетеними зміями. З цим символом перегукуються та навіть підсилюють його двоє немовлят-двійнят, що обіймаються на середній спіралі. Над ними висить у повітрі благословення з трьох квіток в одній.

.....
1 Кетер: див. розташування шляху Алеф на Древі Життя. (прим. редактора)

До Блазня ластиться тигр. Під ногами тече річка Ніл, де з-поміж стебел лотоса визирає крокодил. У всьому цьому поєднанні численних форм і різнобарвних образів, у центрі фігури Блазня, в осередку мікрокосму, сяє променисте Сонце. Уся картина – це символічний знак світла творіння.

I

♁

The Magus

♂

I. МАГ

Ця карта пов'язана із літерою Бет, яка означає «будинок» і відповідає планеті Меркурій. Ідеї, пов'язані із цим символом, є настільки складними й різноманітними, що доцільно додати до загального опису, із яким ми ознайомимося нижче, певні документи, що проливають світло на різні аспекти цієї карти. Так ми отримуємо адекватну основу для повного тлумачення карти через вивчення, медитацію та використання.

Французькою мовою, у середньовічній колоді, ця карта називалась Le Bateleur, чи «Жезлоносець»¹. Меркурій, найперше, є жезлоносцем, тобто несе енергію, що вивільняється назовні. Саме тому ця карта репрезентує Мудрість, Волю, Слово, Логос, за допомогою яких були створені світи (див. Євангеліє від Івана, глава 1). Вона – символ Волі. Якщо стисло, то Меркурій є Сином², тобто проявом ідеї Батька в дії. Це чоловіча іпостась «Верховної жриці».

Тут варто виключити плутанину та пригадати вчення про Сонце й Місяць як аналогії Лінгама та Йоні другого порядку. Як бачимо із цитати, наведеної в *Паризьких роботах* (див. додаток), творчий Меркурій має природу Сонця. Але Меркурій – це шлях, що веде від Кетер до Біни-Розуміння, а отже, він

1 Інший варіант назви: LE PAGAD. Походження невідоме. Припущення:

RchD (Пахад) – «страх» (особливо панічний жах), одна з назв Гебури; а також «стегно», тобто membrum virile*. Порівняйте з арабським RChD – «той, що викликає жах»: число слова – 93!^{**}

Пагода, фалічний пам'ятник: схоже й однаково імовірно.

* membrum virile – статевий член. (прим. редактора)

** 93 – важливе число у Телемі. Якщо керуватися гематрією, то 93 – це нумерологічна сума основних цінностей Телемі «Воля» і «Любов». (прим. редактора)

2 Кабалістичний Син, Стихія Повітря. Меркурій – планета, пов'язана із Повітрям. (прим. редактора)

є посланцем богів і представляє саме Лінгам – слово творення тих, хто говорить мовою тиші¹.

Проте Меркурій представляє дію в усіх її формах і стадіях. Він – плинна основа будь-якої передачі дії та, згідно з динамічною теорією Всесвіту, сам є субстанцією дії. Мовою сучасної фізики, він – електричний заряд, перший елемент кола з десяти невідкладних визначенню ідей, про які йшлося вище. Іншими словами, він є безперервним творінням.

Оскільки Меркурій також є Словом², цілком логічно, що він – закон причинності, або необхідності чи випадковості, тобто таємний зміст Слова, сутність Слова та умова його виголошення. Саме через це, та особливо через його дуальність, Меркурій репрезентує одночасно правду та брехню, мудрість і дурість. Завдяки своїй непередбачуваності, він спростовує будь-яку сталу ідею та через це видається підступним. Як творець, він не має совісті. Якщо йому не вдається досягти своїх цілей чесними засобами, він вдаватиметься до хитрощів. Саме тому легенди про молодого Меркурія є легендами про хитрість. Його неможливо осягнути, адже він – Неусвідомлювана Воля. На Древі Сфірот він посідає місце, де третя Сфіра Біна, «Розуміння», ще не сформувалася, не кажучи вже про хибну Сфіру Даат.³

З усього сказаного вище випливає, що ця карта є другою еманациєю Корони⁴, а отже, у деякому сенсі, дорослою формою першої еманациї, Блазня, який пов'язаний із буквою Алеф, що означає «єдність». Ці ідеї ледь уловимі й настільки невизначені на цих піднесених площинах думки, що їх чітко визначення просто неможливе. Ба більше, це небажано, адже така природа цих ідей – перетікати одна в іншу. Можна сказати, що будь-який конкретний символ лише натякає на той чи інший прояв ідеї, яка містить у собі потенціал будь-якої форми. Ця карта підкреслює творчий і дуалістичний характер шляху Бет.

У традиційних картах цю концепцію заховано у «Фокуснику».

У середньовічній колоді трактування «Фокусника» надзвичайно грубе й найменш вдале. Зазвичай його зображували в головному уборі, що мав форму математичного знака нескінченності (його добре видно на карті, що має назву «Двійка дисків»). У його руді – жезл із набалдашниками на кінцях, який, імовірно,

1 Мається на увазі, що справжні боги, а не деміурги, творять на тих рівнях, де немає форми, а отже, і слова. Ідея, виражена у слові, отримує форму і втрачає первісну чистоту. Інструмент богів – це Лінгам-Вогонь-Йод – чистий імпульс процесу творення. (прим. редактора)

2 Меркурій пов'язаний з ідеєю вербальної передачі. (прим. редактора)

3 Біна – це Сфіра, в якій вперше формується ідея Форми, якої ще не було до цього. Даат – частково пов'язана із Пізнанням. Саме тому Маг являє собою Неусвідомлювану Волю – це імпульс, який є позасвідомий і поки що для усвідомлення недоступний. (прим. редактора)

4 Першої Сфіри Кетер (прим. редактора)

пов'язаний із явищем подвійної полярності в електриці, але, крім того, це також і порожнистий жезл Прометея, у якому той приніс вогонь із Небес. Він стоїть перед столом або вівтарем, на якому лежать три інші елементарні знаряддя.

«Жезлом він творить.
Чашею він зберігає.
Кинджалом він руйнує.
Монетою він визволяє.»

Liber bagi vv 7–10.

Запропонована тут версія карти розроблена переважно на основі грецької та єгипетської традицій, оскільки у результаті трансформаційної їх взаємодії межі розуміння основної ідеї цієї карти, безсумнівно, вдалося розширити набагато далі, ніж у будь-якій окремій філософії за весь час.

Індуїстська концепція Меркурія як Ханумана, бога-мавпи, до неподобства груба. У даному культі немає жодного з найвищих проявів цього символу. Здається, що його послідовники займалися тільки тим, що породжували тимчасові втілення божества, відправляючи щороку жінок із племені до джунглів. Так само не знаходимо про нього жодних легенд, які б порадували своєю глибиною або духовністю. Хануман – це щось трохи більше за Мавпу Тота.

Головною ознакою Тахуті, або Тота, єгипетського Меркурія, є голова ібіса. Ібіс – це символ зосередження. Такий символізм бере свій початок з уявлення про те, що цей птах завжди стоїть нерухомо на одній нозі. Це більш ніж очевидний символ медитативного духу. Тут також простежується натяк на певний зв'язок із головною містерією Еону Осіріса, а саме таємницею, ретельно приховуваною від непосвячених, що для народження дітей необхідна участь чоловіка. У цьому варіанті Тот тримає жезл, увінчаний головою фенікса, який символізує воскресіння через народження. У лівій руці в нього Анкх, зображений у вигляді ремінця сандалії, тобто засобу переміщення між світами, що є характерною ознакою божества. Проте за своєю формою Анкх (*crux ansata*) – насправді ще одна форма Троянди та Хреста¹, і цей факт, імовірно, не настільки випадковий, як хотіли б переконати нас сучасні єгиптологи, заклопотані спробами спростувати фалічну школу археології.

В іншій своїй подобі Тот постає перед нами, як Мудрість і Слово. У своїй правиці він тримає стилус, а в лівиці – папірус. Це посланець богів: він передає їхню волю знаками, зрозумілими для посвячених, і записує їхні дії.

.....
1 Троянда і Хрест – символ поєднання в людині духовного і матеріального. В Телемі – возз'єднання людини зі своєю Волею. (прим. редактора)

Проте ще з давніх часів було помічено, що використання мовлення або письма породжує, у кращому разі, двозначність, а в гіршому – брехню. Через це Тота почали зображати в супроводі мавпи-песиголовця, яка спотворювала Слово Бога: насміхалася, підробляла та вводила в оману. Висловлюючись мовою філософів, можна сказати так: прояв передбачає ілюзію. Це вчення присутнє в індуїстській філософії, у якій прояв Тахуті, про який зараз іде мова, називається Мая. Воно трапляється також у центральному й характерному образі буддійської течії Махаяни (яке насправді ідентичне вченню про Шиву й Шакті). Уявлення про цей образ наведено в документі під назвою «Володар ілюзій». (Див. додаток).

У запропонованому тут варіанті карти ми спробували передати всі описані вище концепції. Але все ж, втілити істинний образ неможливо, оскільки, по-перше, усі образи як такі є неминуче помилковими, а по-друге, оскільки рух вічний, а його швидкість гранична й дорівнює c , швидкості світла, будь-яка статичність суперечить власне ідеї карти; отже, це зображення – не більше, ніж мнемонічні нариси. Багато з ідей, які представлені на карті, добре викладені в уривках із *Паризьких робіт* (див. додаток).